

K NÁVAZNOSTI TEXTOVÝCH JEDNOTEK V MLUVENÉM NARATIVU

JANA BÍLKOVÁ, JIŘÍ ZEMAN

Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta, Hradec Králové, Česká republika,
jana.bilkova@uhk.cz, jiri.zeman@uhk.cz

Souhrn Příspěvek je věnován analýze neformálních mluvených textů z hlediska jejich syntaktické stavby. V centru pozornosti stojí struktura tzv. narativu – mluveného komunikátu monologické nebo dialogické povahy, který popisným slohovým postupem zaznamenává průběh jedinečné události. Příspěvek je orientován – v návaznosti na teorii glutinace Jozefa Mistríka – na problematiku textové koheze, tj. na výběr prostředků, které mluvčí využívá k návaznosti jednotlivých výpovědních linií mluveného narativu, a na stupeň jeho syntaktické kondenzace. Příspěvek vychází z analýzy zvukových nahrávek autentických mluvených textů z korpusu neformální mluvené češtiny ORAL v1.

Klíčová slova:
narativ,
glutinace,
koheze,
syntaktická
kondenzace,
korpus mluvené
češtiny

ON THE CONNECTING OF TEXT UNITS IN THE SPOKEN NARRATIVE

JANA BÍLKOVÁ, JIŘÍ ZEMAN

University of Hradec Králové, Faculty of Education, Hradec Králové, Czech Republic,
jana.bilkova@uhk.cz, jiri.zeman@uhk.cz

Abstract The article is devoted to the analysis of informal spoken texts in terms of their syntactic structure. Attention is mainly paid to the structure of the spoken narrative, in which a speaker (narrator) describes a unique previously-occurring event. The article is focused – in connection with the theory of glutination by Jozef Mistrík – on the questions of text cohesion, i.e. on the language expressions that the narrator uses to connect the content lines of his spoken narrative, and on the degree of its syntactic condensation. The text is based on the analysis of authentic spoken dialogues from the corpus of informal spoken Czech ORAL v1.

Keywords:

narrative,
glutination,
cohesion,
syntactic
condensation,
corpus of spoken
Czech

1 Úvod

Jedním z témat, jimž se věnuje současný výzkum soukromých mluvených projevů, je soudržnost textových jednotek v dialogu. Konverzační analýza detailně propracovala zejména vztah jednotlivých replik v rozhovoru a jejich návaznost pomocí párových sekvencí – popsala např. úzký vztah mezi otázkou a odpovědí, nabídkou a jejím přijetím/nepřijetím apod. Podstatně méně pozornosti bylo věnováno syntaxi rozsáhlých replik v rámci dialogu.

Častou činností v soukromých mluvených projevech je narace (vyprávění). Termínem *mluvený narativ*, jehož analýzou se budeme ve svém příspěvku zabývat, označujeme útvar, v němž jeden z účastníků dialogu (narátor) vypráví o jedinečné, neopakovatelné události a prezentuje ji popisným postupem tak, aby si ji příjemce mohl představit. Narativ je lineární sled dílčích témat a jejich verbálních vyjádření. Některé sdělované skutečnosti jsou pro popis komunikované události zásadní, jiné základní linii jen doplňují. Hierarchizace narativu se projevuje v uspořádání syntaktických struktur a tematických celků, které odrážejí jednotlivé fáze komunikované události.

Pro výzkum návaznosti textových jednotek je vypracována řada teorií. Jednou z nich je – vedle Danešovy teorie tematických posloupností (Daneš 1968, 1985) – teorie glutinace slovenského lingvisty, stylistika Jozefa Mistríka. Glutinaci Mistrík definuje jako „*spôsob pripájania novej vety na predchádzajúcu alebo na známy kontext, či situáciu*“ (Mistrík 1985: 307). Mistrík sleduje, jak je počátek následující syntaktické struktury připojen k syntaktické struktuře předcházející. Podle autora je podstatná povaha počátečních výrazů struktury navazující. Tyto výrazy, stojící v čele samostatných vět nebo souvětí, mají funkci glutinačních prostředků, tj. mají své specifické glutinační schopnosti. Autor pak tyto glutinační prostředky dále analyzuje. Podle větněčlenské či slovnědruhové příslušnosti počátečního výrazu následující syntaktické struktury vymezuje pět stupňů glutinace. Nulový stupeň vykazují syntaktické struktury, které mají v iniciální pozici podmět, první stupeň takové struktury, které začínají předmětem, druhý stupeň glutinace vykazují struktury začínající příslovečným (okolnostním) určením, třetí stupeň pak struktury s počátečním přísudkovým slovesem a konečně nejvyšší stupeň glutinace mají syntaktické struktury, které na předchozí textovou jednotku navazují prostřednictvím konektoru. Mistrík (1985) pracoval primárně s psanými texty (jak je patrné už z užití terminologie – věta, souvětí – i z příkladového materiálu). Náš příspěvek se zabývá aplikací Mistríkovi

teorie glutinace na autentické spontánní mluvené projevy, sleduje způsoby a prostředky spojování syntaktických struktur v mluveném narativu.

2 Návaznost textových jednotek v mluveném narativu

2.1 Charakteristika zvukové nahrávky

Výklad bude ilustrován na úryvku autentického dialogu (příklad /1/), jehož zvukovou nahrávku obsahuje korpus neformální mluvené češtiny ORAL¹ (č. nahrávky 09A185N).

V přepisu je uplatněna pauzová interpunkce, tj. tečka v závorce (.) vyznačuje krátkou pauzu, dvě nebo tři tečky v závorce (...) delší pauzu. Základní intonační průběh koncových melodémů jednotlivých textových jednotek/výpovědních linií vyznačujeme prostřednictvím lomítek: znakem \ je vyznačena melodie klesavá, znakem / melodie stoupavá. Prostřednictvím velkých písmen je v přepisu vyznačen nápadný větný důraz, tj. silové a intonační zdůraznění slova, resp. slabiky (*VOko*, *MAlilinkatá*).

Příklad /1/

jednou u věř/ břřža tam byla pítomá/ a\ (.) a\ nalomila se\ větev/ a\ já sem si tobo\ nevšim/ normálně sem tam chodil vzpřiměný/ a šel sem\ řa šera/ a\ (.) málem sem měl VOko\ v čoudu (.) to bylo na podzřim/ listř tam nebylo a / (...) jen taková MIžerná\ (.) jenom MAlilinkatá \ větvřčka (.) velká se nalomila/ a\ keleslo to/ a (.) a já sem šel POpaměti\ víš/

Jde o rozsáhlejší repliku z delšího neformálního rozhovoru, mluvčím je devětapadesátiletý muž ze středočeské jazykové oblasti. Projev je realizován bez výraznějších emocí, jeho převážná část je umístěna v neutrální poloze základního hlasového rejstříku (dále jen ZHR; k vymezení viz Zeman 2013: 20). Nejde tedy například o humorné vyprávění, které bývá v soukromé komunikaci velmi časté.

¹ Mluvený korpus ORAL obsahuje transkripty nahrávek převážně neformálních rozhovorů českých rodilých mluvčích z celého území ČR, pořízených v letech 2002–2011. Jde o nahrávky v rozsahu 582 hodin, přepisy obsahují přes 5 milionů slov.

2.2 Delimitace textových jednotek

Při vymezení syntaktických struktur v mluvených projevech není možné použít terminologii závislostní syntaxe, neboť mluvená syntax vykazuje oproti syntaxi psaných projevů řadu specifíků (srov. Müllerová 1989). Velkým problémem jsou už nevýrazné hranice mezi syntaktickými jednotkami. Z uvedeného narativu je patrné, že mluvčí jednotlivé syntaktické struktury neodděluje vždy pauzami, a naopak, pauza může být realizována i uvnitř syntaktické struktury. Např. v úseku *jen taková MIžerná\ (.) jenom MAlilinkatá\ větvička* je pauza, která ho dělí na dvě části, a lze jen obtížně určit, zda jde o jev označovaný v klasické větněčlenské skladbě jako několikanásobný větný člen, nebo zda jde o konverzační opravu provedenou předběžným stopováním – při opravě mluvčí opakuje část opravitelné části (*jenom/jen*) a pokračuje jiným vyjádřením (srov. Zeman 2013: 93–94). V syntaktických strukturách se také mnohdy vyskytují slova vyjadřující tytéž průvodní okolnosti. Např. v úvodním syntaktickém úseku *jednou u včel/ brýza tam byla pitomá/*, který je vysloven plynule, bez pauzy, použil mluvčí výraz *u včel* s mírnou polokadencí a poté zástupnou formu *tam*, která vyjadřuje tutéž místní lokaci. To vyvolává otázku, zda máme tento úsek textu chápat jako jednu, či dvě syntaktické jednotky. Delimitace syntaktických struktur (vět, výpovědí) je tedy sama o sobě problematická.

Při analýze mluveného narativu pracujeme s textovými úseky, které nazýváme *výpovědní linie*, a vymezujeme je (a) obsahově, (b) formálně: základ tvoří určitý slovesný tvar nebo jeho elize, a (c) intonačně: výpovědní linie končí konkluzivní kadencí, antikadencí nebo polokadencí.

Výše uvedený narativ lze rozdělit na dvanáct hlavních výpovědních linií – relativně krátkých – řazených lineárně za sebou: rozvíjejí hlavní téma narativu, jímž je potenciální poranění oka.

- (1) *jednou u včel/ brýza tam byla pitomá/ a\ (.)*
- (2) *a nalomila se\ větev/*
- (3) *a\ já sem si tobo\ nevším/*
- (4) *normálně sem tam chodil vzpřiměný/*
- (5) *a šel sem\ za šera/ a\ (.)*
- (6) *málem sem měl V\oko\ v čoudu (.)*
- (7) *to bylo na podzim/*
- (8) *listí tam nebylo a/ (...)*
- (9) *jen taková MIžerná\ (.) jenom MAlilinkatá\ větvička (..)*

(10) *velká se nalomila/*

(11) *a kleslo to/ a (.)*

(12) *a já sem šel\ POpaměti\ víš/*

2.3 Analýza výpovědních linií

Budeme nyní sledovat iniciační výrazy jednotlivých výpovědních linií a zároveň intonační obrys hranice obou navazujících linií.

Výpovědní linie (1) se pohybuje ve střední poloze základního hlasového rejstříku a výraz *přítomá* končí ve vysoké poloze ZHR. Následuje konektor *a* umístěný v dolní poloze ZHR – je zde tedy výrazný intonační skok.

Po krátké rozvažovací pauze následuje výpovědní linie (2). Začíná zopakováním konektoru *a* v dolní poloze ZHR, výraz *nalomila* začíná v horní poloze ZHR a klesá do dolní polohy (nejniž je na slabice *se*, tj. na předposledním jednoslabičném slově) a poté stoupá mírně do střední polohy ZHR; větný přízvuk a zároveň stoupavá polokadence je na posledním slově *větev*. Tento intonační obrys je v narativu velmi častý – v další části příspěvku bude označován jako klesavě stoupavý obrys končící polokadencí. Také hranice linií (1) a (2) má klesavě stoupavý intonační obrys.

Výpovědní linie (3), která navazuje na předchozí linii (2) bez pauzy, má obdobnou zvukovou formu jako linie (2) – konektor *a* je v nízké poloze ZHR, poté následuje klesavě stoupavý obrys: část *já sem si toho* má klesavou intonaci, výraz *nevším* má stoupavou polokadenci a je na něm větný přízvuk.

Výpovědní linie (4) začíná bez pauzy výrazem *normálně* a má klesavě stoupavý obrys: první slabika je ve vysoké poloze ZHR, intonace klesá a na větném přízvuku (*vzprámený*) je polokadence.

Výpovědní linie (5) začíná konektorem *a* v nízké poloze ZHR a pokračuje klesavě stoupavým obrysem – spojením *šel sem* s klesavou intonací, polokadencí s větným přízvukem na *za šera* a končí konektorem *a* v nízké poloze ZHR (je zde opět výrazný intonační skok).

Výpovědní linie (6) začíná po pauze výrazem *málem*: začíná ve vysoké poloze hlasového rejstříku, následuje klesavá intonace. Slabika VO je zdůrazněna a umístěna do extrémně vysoké polohy ZHR. Následuje intonační skok do nízké polohy ZHR, v níž je umístěn zbytek výpovědní linie (*ko v čoudu*). Důraz je na slově VO*ko*.

Výpovědní linie (7) začíná zástupnou formou *to* a pokračuje klesavě stoupavým obrysem s polokadencí na úseku *na podzim*.

Výpovědní linie (8) pokračuje bez pauzy, začíná podstatným jménem ve vysoké poloze ZHR a pokračuje opět klesavě stoupavým obrysem. Podstatné je, že polokadence (*nebylo a*) končí výrazem *a*: tento konektor tedy netvoří předklonku jako ve výpovědních liniích (2), (3) či (5), ale se slovesným tvarem *nebyla* tvoří jeden mluvní takt.

Po pauze následuje výpovědní linie (9) s elizí slovesa: klesá z vysoké polohy do střední polohy ZHR (*jen taková*), slabika *MI* je zdůrazněna v extrémně vysoké poloze hlasového rejstříku a intonace prudce klesá do nízké polohy ZHR (*žerná*), po krátké pauze následuje obdobná zvuková konfigurace se zdůrazněnou slabikou *MA* v extrémně vysoké poloze hlasového rejstříku a intonačním skokem do nízké polohy ZHR (*lilinkatá větvicka*).

Po pauze následuje výpovědní linie (10) s klesavě stoupavým obrysem: začíná přívlastkem elidovaného výrazu *větev*.

Bezprostředně pokračuje výpovědní linie (11): začíná konektorem *a* v nízké poloze ZHR, pokračuje klesavě stoupavým obrysem: koncový výraz *a není* – obdobně jako ve výpovědní linii (8) – předklonkou, ale je součástí mluvního taktu /*to a*/ . Výraz *to* zde odkazuje k předchozí výpovědní linii.

Poslední výpovědní linie analyzovaného narativu, výpovědní linie (12), pokračuje po pauze konkluzivní kadencí: mluví opakuje konektor *a* ve vysoké poloze ZHR (je první slabikou mluvního taktu /*a já sem šel*/), poté intonace klesá. Mezi výpovědními liniemi (11) a (12) je stoupavě klesavý obrys. Slabika *PO* je zdůrazněna v extrémně vysoké poloze, následuje intonační skok do nízké polohy ZHR. Výraz *víš*, jímž narativ končí, je umístěn ve vysoké poloze ZHR.

2.4 Glutinace

Sledujeme-li začátky jednotlivých výpovědních linií, můžeme na základě užitých iniciačních výrazů konstatovat, že narativ s glutinačními hodnotami 4 – 4 – 2 – 4 – 4 – 0 – 0 – 4 – 0 – 4 – 4 vykazuje jako celek vysoký stupeň glutinace. O nejvyšší stupeň glutinace (spojení výpovědních linií konektorem) jde v sedmi případech z dvanácti. Glutinace klesá na nulu jen v případě zavedení nového tématu. Nulový stupeň glutinace vykazuje spojení výpovědních linií (6) a (7) (*málem sem měl VOko\ v čoudu* (.) *to bylo na podzim/*) a výpovědních linií (7) a (8) (*to bylo na podzim/ listí tam nebylo*). Tyto úseky narativu odpovídají tomu, co v rámci syntaktické analýzy psaných textů označujeme zpravidla jako *asyndeton*. Je zde ale patrný rozdíl mezi spojením výpovědních linií (6) a (7) na straně jedné a (7) a (8) na straně druhé. Výpovědní linie (6) totiž začíná ve vysoké poloze ZHR, slabika VO je zdůrazněna a umístěna do extrémně vysoké polohy ZHR a poté následuje intonační skok do nízké polohy, výpovědní linie končí konkluzivní kadencí. Po ní ještě následuje krátká pauza. Začátek následující linie (7) je proto pocit'ován jako začátek tvrdý, ostrý, skutečně odpovídající nejnižšímu glutinačnímu stupni. Linie (7) má ale klesavě stoupavý intonační obrys s polokadencí a výpovědní linie (8) na ni navazuje splývavě, bez pauzy. Polokadence je intonační obrys, který naznačuje neukončenost výpovědní linie a potenciální doplnění sdělovaného obsahu. Signalizuje, že nevzniklo relevantní místo pro výměnu mluvčích. Takový počátek vnímáme jako výrazně měkčí a jemnější. Ačkoli jde tedy u obou spojení syntakticky o *asyndeton* a počáteční výraz druhé výpovědní linie má funkci podmětu, vidíme zde zásadní rozdíl mezi oběma spojeními, vezmeme-li v potaz také zvukové prostředky (intonační průběh a frázování).

2.5 Pozice konektoru *a*

Druhý problém, na který narazíme při aplikaci teorie glutinace na spontánní mluvené projevy, je uplatnění konektoru. Konektor *a* se od dalších konektorů uvozujících hlavní výpovědní linie odlišuje vysokou frekvencí a jednoslabičností (jiné konektory spojující hlavní výpovědní linie jsou víceslabičné, např. *nebo, ale* aj., nebo se nevyskytují na začátku výpovědních linií, např. *vsak*).

V analyzovaném narativu je konektor *a* ve dvou pozicích:

V prvním případě končí první výpovědní linie ve vysoké poloze ZHR, konektor je v nízké poloze a začátek druhé výpovědní linie se vrací do vysoké polohy ZHR (např. hranice výpovědních linií (2) a (3): *a nalomila se \ větev / a \ já sem si toho nevším.* Je zde výrazný intonační skok mezi výpovědními liniemi a konektorem – na hranici obou výpovědních linií vzniká klesavě stoupavý obrys. M. Seltingová (1992) jej nazývá *visutý most* ($\setminus /$). Konektor *a* je v pozici předklonky.

Ve druhém případě končí první výpovědní linie ve vysoké poloze ZHR a druhá výpovědní linie začíná ve stejné poloze konektorem *a*. Pokud je konektor před pauzou (konec výpovědní linie (8)), je poslední slabikou koncového mluvního taktu první výpovědní linie (tj. příklonkou: *lístí tam nebylo a / (...) jen taková MIžerná (.) jenom MAlilinkatá \ větvíčka*), v případě bez pauzy je konektor první slabikou mluvního taktu následující výpovědní linie (linie (12): *a já sem šel po paměti výš /*). Vzniká stoupavě klesavý intonační obrys připomínající klesavou polokadenci – ta má obdobný průběh jako konkluzivní kadence, při klesavém pohybu však vytváří menší tónový interval. M. Seltingová (1992) nazývá tento typ obrysu *cylindr* nebo *klobouk* ($\setminus /$).

Konektor *a* je tedy v narativu formálně umístěn někdy na konci první výpovědní linie (linie (8)), jindy na počátku druhé výpovědní linie (linie (3)), někdy dokonce v obou pozicích (linie (1) a (2), linie (11) a (12)). Intonačně může být součástí první nebo druhé výpovědní linie (linie (11) a (12)), někdy však ani jedné (tvoří „*dno visutého mostu*“). Z hlediska teorie glutinace pak vzniká otázka, zda například výpovědní linie (9) začíná výrazem *jen*, nebo již konektorem *a*.

V analyzovaném narativu se nevyskytla třetí potenciální pozice konektoru *a*. Tento případ můžeme doložit úryvkem z jiného dialogu z korpusu ORAL v1:

Příklad /2/:

*a (.) tak (.) se na to vykašlala / a stěhovala se do Rakouska \ (.) a říkala babičce \ (.) Boží / (.) ukaž mi zlaté stránky a zavolej mi lidi kteří mi všechno zabalí a odvezou mě nazpátek *

Jde o segment *stěbovala se do Rakouska\ (.) a říkala babičce*. Předložkové spojení (*do Rakouska*) končí konkluzivní kadencí v nízké poloze ZHR, za ním je krátká pauza – vzniká relevantní místo pro výměnu mluvčích. Protože komunikační partner této možnosti nevyužil, pokračoval mluvčí další výpovědní linií: konektor *a* je v nízké poloze ZHR, výpovědní linie (*říkala babičce*) pokračuje ve vysoké poloze ZHR konkluzivní kadencí. Výpovědní linie tak tvoří samostatné syntaktické struktury.

Jednotlivé pozice konektoru *a* liší stupeň kondenzace. Nejtěsněji jsou spojeny výpovědní linie ve druhém případě (u intonačního obrysu *keloukou*), volněji v prvním případě (u obrysu *visutý most*) a nejvolnější spojení výpovědních linií je ve třetím případě, kdy jde o dvě výpovědní linie intonačně samostatné.

3 Závěr

I když byla teorie glutinace později kritizována, jejím přínosem bezpochyby je, že upozornila na zásadní význam iniciální pozice věty. Ve spontánních mluvených projevech však vykazuje jisté odlišnosti, na některé z nich upozornila už J. Hoffmannová (2016). Nejde jen o speciální výstavbu syntaxe (jako už zmíněné nevýrazné hranice mezi syntaktickými konstrukcemi, užití výrazů s neurčitou sémantikou, široké spektrum konektorů nebo nadbytečné řetězce podmětů apod.), ale zejména (jak jsme se pokusili ukázat i v našem příspěvku) o jejich zvukovou složku (intonační zakončení první textové jednotky, které signalizuje, zda jedinec tuto strukturu ukončil, nebo zda bude v mluveném projevu dále pokračovat), o rytmické uspořádání počátku druhé textové jednotky, popř. o umístění dalších výrazů, která zabezpečují kohezi syntaktických struktur – rekurenci.

Na výstavbě mluveného narativu se podílejí zároveň dvě linie – verbální a suprasegmentální. Základ zvukové linie přitom tvoří kombinace omezeného počtu intonačních obrysů umístěných v různých polohách hlasového rejstříku.

Teorii glutinace lze aplikovat na mluvené projevy, je však třeba onu pětihodnotovou stupnici rozšířit a počítat i s různými kombinacemi prostředků syntaktických a zvukových.

Literatura

- František DANEŠ, 1968: Typy tematických posloupností v textu (na materiále českého textu odborného). *Slovo a slovesnost* 29, 125–141.
- František DANEŠ, 1985: Tematické posloupnosti a jevy příbuzné. *Věta a text*. 207–218.
- Jana HOFFMANNOVÁ, 2017: GLUTINACE. *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. Eds. Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová. Dostupný 9. 4. 2021 z <https://www.czechency.org/slovník/GLUTINACE>
- Jana HOFFMANNOVÁ, Jiří HOMOLÁČ, Kamila MRÁZKOVÁ (eds.), 2019: *Syntax mluvené češtiny*. Praha: Academia.
- Jozef MISTRÍK, 1985: *Štylistika*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- Olga MÜLLEROVÁ, 1989: Ke vztahu mluveného a psaného textu (srovnání mluveného a psaného vypravování). *Slovo a slovesnost* 50, 205–216.
- Margret SELTING, 1992: Intonation as a Contextualization Device: Case Studies on the Role of Prosody especially Intonation, in Contextualizing Story Telling in Conversation. *The Contextualization of Language*. Eds. P. Auer, A. di Luzio. Amsterdam, Philadelphia: Benjamins. 337–358.
- Jiří ZEMAN, 2013: *Verbální a neverbální prostředky v komunikaci*. Hradec Králové: Gaudeamus.

Zdroje

- Marie KOPŘIVOVÁ, David LUKEŠ, Zuzana KOMRSKOVÁ, Petra POUKAROVÁ, Martina WACLAWIČOVÁ, Lucie BENEŠOVÁ, Michal KŘEN, 2017: *ORAL: korpus neformální mluvené češtiny, verze 1 z 2.6.2017*. Praha: Ústav českého národního korpusu FF UK. Dostupný 9. 4. 2021 z <http://www.korpus.cz>

On the Connecting of Text Units in the Spoken Narrative

A number of theories have been developed for the research of the continuity of text units. One of them is the theory of glutination, formulated by Jozef Mistrík (1985). According to him, it is important which expressions stand at the beginning of syntactic structures. These initial expressions have their specific connecting qualities (glutining force). Mistrík defined five degrees of the text glutination according to the syntactic status of the initial word of the sentence: 0 – subject, 1 – object, 2 – adverbial, 3 – verbum finitum, 4 – conjunction (connector). Mistrík worked with written texts. This article deals with the application of Mistrík's theory to spontaneous informal spoken texts, specifically to the spoken narrative. The article is based on the analysis of a part of the authentic dialogue, the sound recording of which can be found in the corpus of informal spoken Czech ORAL v1.

The application of Mistrík's theory on spoken dialogues brings several problems. Delimitation of syntactic units itself is problematic in spoken communication. It is not possible to use dependency syntax terminology, because spoken syntax has a number of specifics. In the analysis we work with textual sections called výpovědní linie (utterance lines), defined (a) in terms of their content, (b) formally (the basis is the verbum finitum or its ellipse), and (c) in terms of the intonation. We are interested in the status of initial expressions of particular utterance lines, and, at the same time, in their intonation. Another important issue is the position of the connector. Special attention is paid to the prosody of connector 'a', the single-syllable connector, highly frequented in spoken dialogues. In the analysed text,

there is this connector in two different positions. In spoken texts, glutination shows some differences. J. Hoffmannová has already pointed out some of them (Hoffmannová 2016). It is not just about the syntactic structure of spoken texts, but especially about their sound realisation (intonation, rhythm).

Two lines are involved in the construction of the spoken narrative: Verbal and suprasegmental. The basis of the sound line is a combination of a limited number of intonation contours, located in different positions of the vocal register. The great benefit of Mistrík's theory of glutination is that it pointed out the fundamental role of the initial expressions of sentences. Although this theory was made primarily for the description of written texts, it is also applicable to informal spoken texts as well. However, the five-value scale would be need to be expanded, and it is necessary to take account of combinations of syntactic and prosodic means.